

Raadsvoorstel

Vergadering	: 24 april 2014
Agendapunt	: 4
Status	: Besluitvormend
Programma	: (1) Algemeen bestuur
Behandelend ambt.	: Sytze Dijkstra
E-mail	: SKDijkstra@t-diel.nl
Telefoonnummer	: (0511)460 508
Zaak / Stuknummer	: Z2014-00041 / S2014-07306

Aan de Raad.

Onderwerp

Politieke termijnagenda 2014 - 2018.

Korte inhoud

In de weken na de raadsverkiezingen hebben vertegenwoordigers van de zeven politieke partijen het opstellen van een zogeheten politieke termijnagenda ter hand genomen. Daarop geeft de raad aan welke politiek relevante onderwerpen de komende periode in de raad behandeld dienen te worden en waar de raad een sturende (kaderstellende) rol in wil spelen. De raad geeft aan het college duidelijke politieke prioriteiten mee. Dit instrument beperkt zich per definitie tot de agendering en daarmee de procedurele kant van de zaak. Er wordt geen nadere invulling gegeven aan de onderwerpen.

Pas als de onderwerpen op termijn (informerend, opiniërend of besluitvormend) in de raad komen, worden deze inhoudelijk behandeld. Dat is ook het moment waarop burgers en bestuurders van instellingen alle gelegenheid krijgen hun standpunten naar voren te brengen waarna het politieke debat volgt.

Voorstel van het Presidium

- instemmen met de aangegeven politieke termijnagenda;
- de daarop aangegeven onderwerpen toevoegen aan de reguliere termijnagenda van de raad;
- de voorbereiding en behandeling van de aangegeven onderwerpen op de reguliere wijze via college en raad plaats doen vinden.

Ter inzage liggende stukken

-

Toelichting

Inleiding

Op 19 maart jl. is er een nieuwe gemeenteraad gekozen. Eén van de uitgangspunten van ook deze nieuwe raad is dat er vooraf zo weinig mogelijk dichtgetimmerd dient te worden. De kaderstelling van de raad blijft in dit stadium beperkt tot het opstellen van een zogeheten politieke termijnagenda. Daarop geeft de raad aan welke politiek relevante onderwerpen de komende periode in de raad behandeld dienen te worden en waar de raad een sturende (kaderstellende) rol in wil spelen. De raad geeft aan het college duidelijke politieke prioriteiten mee. Dit instrument beperkt zich per definitie tot de agendering en daarmee de procedurele kant van de zaak. Er wordt geen nadere inhoudelijke invulling gegeven aan de onderwerpen. Pas als de onderwerpen op termijn (informerend, opiniërend of besluitvormend) in de raad komen, worden deze inhoudelijk behandeld. Dat is ook het moment waarop burgers en bestuurders van instellingen alle gelegenheid krijgen hun standpunten naar voren te brengen waarna het politieke debat volgt.

De politieke termijnagenda is een product van de gehele raad, van alle zeven fracties.

Procedure

Door alle zeven fracties zijn aanvankelijk diverse onderwerpen aangedragen die in aanmerking zouden kunnen komen voor de politieke termijnagenda. Niet al die onderwerpen bleken bij nadere bestudering even geschikt voor de politieke termijnagenda. Er heeft daarom een selectie plaatsgevonden. Onderwerpen zijn afgefallen omdat het onderwerp niet geschikt werd geacht voor de termijnagenda, omdat er combinatiemogelijkheden met andere onderwerpen mogelijk waren, omdat het al bestaand beleid bleek en in een enkel geval omdat er onvoldoende politiek draagvlak voor was.

Inhoud politieke termijnagenda

Na enige discussie en selectie resteert uiteindelijk een lijst met zestien onderwerpen die de eindstreep wel hebben gehaald, de politieke termijnagenda. De raad beseft zich daarbij terdege dat ook deze raadsperiode voor een groot deel in het teken van de bezuinigingen zal staan. Veel financiële ruimte voor nieuwe ontwikkelingen is er niet. Anderzijds dient de raad wel visies te ontwikkelen en kaders aan te geven op de meest belangrijke beleidsterreinen. Het spreekt voor zich dat dit met name geldt voor onderwerpen die gerelateerd zijn aan de drie decentralisaties c.q. de kanteling.

De volgende onderwerpen dienen op de politieke termijnagenda te worden opgenomen:

1. Aansluiting op de arbeidsmarkt

De raad wil graag een *opiniërende notitie* ontvangen met daarin een visie op de problematiek op de arbeidsmarkt en nieuwe vormen van re-integratie. Hoe houden of krijgen (jonge) werklozen een goede aansluiting op de arbeidsmarkt? Hoe kunnen we er voor zorgen dat mensen niet geïsoleerd raken, werkervaring kunnen opdoen, een zinvolle dagbesteding krijgen? Hoe kunnen ervaren gepensioneerden, werklozen of vrijwilligers hun kennis overdragen op onervaren, jonge mensen zodat deze een betere positie op de arbeidsmarkt krijgen?

Ook de NoorderBaanBattle kan een onderdeel zijn: hoe kan de gemeente in samenwerking met het werkveld en de doelgroep initiëren om jongeren in Tytsjerksteradiel aan werk te helpen?

Welke succesvolle projecten op dit terrein vinden elders plaats en kunnen als voorbeeld dienen?

Er mag geen verstoring van de markt optreden.

Ook een onderzoek naar de effecten van het minimabeleid en bijzondere bijstand op re-integratie moeten hiervan deel uitmaken, waarbij in het bijzonder gedacht moet worden aan een mogelijke armoedeval.

2. Evaluatie Woonvisie

Besloten wordt om de *evaluatie* van de Woonvisie een jaar naar voren te halen, dus *in 2016* i.p.v. in 2017. Onderdeel hiervan is de vraag hoe om te gaan met de locatie De Warren en de vraag of de bundelingsgedachte heroverwogen moet worden (uitbreiden in groeikernen en bij de andere dorpen alleen inbreiding).

De raad wil deze evaluatie graag vooraf laten gaan door een themabijeenkomst / symposium bevolkingsontwikkeling en leefbaarheid, waaraan in ieder geval wordt deelgenomen door gemeente, dorpsbelangen en maatschappelijke organisaties in Tytsjerksteradiel.

De vervroegde evaluatie geldt overigens niet voor de evaluatie / herijking van de Structuurvisie, deze kan voor 2017 op de agenda blijven staan.

3. Gezinslocatie Burgum

De raad wenst een *vertrouwelijke, interne informerende notitie* over de positie van de inwoners op de COA-locatie in Burgum: hun rechten en (gelijke) behandeling, de mogelijkheden die de gemeente heeft binnen de landelijke regels, b.v. sporten en schoolzwemmen.

Op de gezinslocatie van het AZC in Burgum wonen inwoners van onze gemeente die niet dezelfde rechten en plichten hebben als alle andere inwoners. Hoe kijken we hier als gemeente naar (o.a. vanuit het gelijkheidsprincipe) en wat doen we hier vervolgens mee?

4. Huisvesting

De raad wenst een *opiniërende notitie* over een geschikt huisvestingsbeleid / woningaanbod voor alle burgers, vooral ouderen en jongeren.

Krachtige en creatieve rol gemeente.

Daarin ook aandacht voor de aanpak in andere gemeenten, scenario's en de mogelijkheden die de gemeente heeft.

De komende jaren worden verzorgingshuizen gesloten. Mensen moeten zo lang mogelijk thuis blijven wonen. De gemeente moet op deze ontwikkelingen inspelen door te zorgen voor een goed aangepast woningaanbod.

Op basis van bovenstaande dient er een helder woonakkoord met WoonFriesland en de andere in Tytsjerksteradiel actieve corporaties te worden afgesloten en heldere afspraken met andere belanghebbenden (b.v. particuliere initiatiefnemers, COA) te worden gemaakt. Daarin ook afspraken over woonomgeving, leefbaarheid en duurzaamheid.

5. Duurzame energie

De raad wenst een *informerende notitie* over de mogelijkheden om als gemeente duurzame energie te stimuleren.

De gemeente moet b.v. onderzoeken of braakliggende gemeentegrond kan worden gebruikt voor het aanleggen van zonnenvelden (grotere hoeveelheden zonnepanelen), ook via crowdfunding.

6. Ontmoetingsplaatsen

De raad wenst een *inventariserend onderzoek* naar de behoefte aan ontmoetingsplaatsen in de verschillende dorpen + de mogelijkheden die er al zijn. Het gaat om een onderzoek naar wat de situatie is en hoe we dit voor de toekomst zekerstellen, passend binnen de aard en schaal van het dorp. Het gaat daarbij om ouderen en jongeren en om bereikbaarheid en kwaliteit. Dit onderwerp is te koppelen aan de decentralisaties (participatie en WMO/AWBZ). Hierbij kan worden betrokken in hoeverre de bestaande horecagelegenheden jongeren een plek kunnen bieden en of het ketenbeleid herzien moet worden. In elk dorp een plek voor ontmoeting, cultuur en ondersteuning, voor jong en oud.

7. Burger aan zet

Hoe komen we in een proces van verantwoord loslaten?

De raad wil graag een *informerend inventarisatiedocument*: wat is er op dit terrein? Dit document eindigt in een concreet procesvoorstel over hoe nu verder. Dit zou een (opiniërend) visiedocument voor de raad kunnen zijn, maar eventueel ook daaraan voorafgaand een symposium of conferentie met medewerking van het veld.

Het gaat om twee invalshoeken: die van de dorpen / burgers en die van de gemeente. Burgers willen actief meedenken en -doen in onze gemeente. Het is onvoldoende duidelijk hoe burgers elkaar vinden in initiatieven, wat er nodig is om een burgerinitiatief te doen slagen en hoe burgers op langere termijn enthousiast blijven. Het is hierdoor niet duidelijk is wat de gemeente kan doen om voorwaarden te scheppen en het is niet duidelijk of wat de gemeente al doet ook goed werkt en waarom. De gemeente weet hierdoor niet wanneer ze kan loslaten en overlaten aan burgers en wanneer er wel hulp en/of toezicht nodig is.

Het is gezien de ontwikkelingen nu en op termijn steeds meer nodig een beroep te doen op eigen kracht van burgers, door een krimpende en verouderende bevolking raken we steeds meer op elkaar aangewezen. Het belang van burgerparticipatie wordt steeds groter. De gemeente moet zo goed mogelijk aansluiten, ondersteunen en faciliteren bij het ontstaan en de uitvoering van initiatieven vanuit burgers; de balans vinden tussen de mogelijkheden van burgers en overheid. De gemeente moet zelf ook een kantelingslag gaan maken.

Dit zal ook gaan gelden voor de zorgtaken en met name voor de mantelzorgers; welke faciliteiten en ondersteuning hebben zij nodig om hun belangrijk vrijwilligerswerk goed te kunnen blijven doen. Het middel dorpsbudgetten heeft al een start gehad maar heeft veel meer potentie. Ditzelfde geldt ook voor de bestuurlijke verankering, een krachtiger invulling is nodig.

Bovenstaande moet ook gevolgen hebben voor een betere communicatie vanuit de gemeente over het uitleggen van het beleid, de dienstverlening. Kan daarbij volstaan worden met de website / digitale communicatie of dient ook het huis-aan-huisblad hierin (weer) een rol te spelen?

De raad zal over al het bovenstaande meer richting moeten kunnen geven en heeft daartoe informatie en ondersteuning nodig. De raad wil zich daarom laten informeren over en wil zich oriënteren op zijn rol in deze kanteling.

8. Ontwikkeling van het kind

De raad wil graag een *opiniërend visiedocument* over de rol en mogelijkheden van de gemeente in de doorgaande lijn van het kind.

De raad wil een onderzoek naar hoe we toe kunnen werken naar een toekomstbestendige versterkende structuur rondom scholen vanuit onderwijs, welzijn, cultuur en sport en verenigingen. Krachtige en prachtige scholen, gekoppeld aan

leefbaarheid in de dorpen, prima onderwijs en een doorgaande structuur rondom sport en cultuur vanuit sterke verenigingen. Een doorgaande structuur ook gericht op volwassenen en ouderen.

We zien dat kinderen die actief zijn in verenigingen minder jeugdzorg nodig hebben (preventie), krachtige structuren in dorpen een basis zijn voor de civil society, prachtige verenigingen vrijwilligerswerk stimuleren en scholen een belangrijke positie in het dorp hebben.

De drie decentralisaties en het nieuwe rooster van onderwijs vragen om een nieuwe structuur.

Hierbij willen we ook het uitgangspunt dat onze voorzieningen zoals sportcomplexen, dorpshuizen, etc. multifunctioneel gebruikt kunnen worden, ook door ouderen.

In dit onderzoek willen we ook een actieve participatie van de burgers: als gebruikers van de faciliteiten, als vrijwilligers in de verenigingen, als actieve deelnemers in de dorpenstructuur en als ouders van de schoolgaande kinderen.

In het onderzoek kan worden meegenomen hoe bij een verwachte daling van het aantal kinderen, een goed aanbod van basisonderwijs blijft, bereikbaar, goed gespreid, met respect en ruimte voor identiteit en multifunctioneel inzetbaar. Hierbij is draagvlak van ouders, bevoegd gezag en leerkrachten gewenst.

Het gaat bij dit ene integrale onderwerp om twee producten: inventarisatie en visie kindvoorzieningen + een door bovengenoemde gremia gezamenlijk ontwikkeld regionaal spreidingsplan onderwijs.

9. MKB

De raad wenst een *informerende inventarisatie* van optimale voorwaarden waaronder het MKB kan floreren in de gemeente Tytsjerksteradiel, bestaande en nieuwe bedrijven. Uiteraard dienen de bedrijven zelf hierbij betrokken te worden.

Aspecten hierbij zijn in ieder geval: versoepeling regeling bedrijfspanden, lagere administratieve lasten en minder regels voor ondernemers, acquisitie vestiging nieuwe bedrijven, faciliteren van bedrijfs(verzamel)mogelijkheden in vrijkomende boerderijen en op bedrijventerreinen.

Te denken valt aan herontwikkeling Action Factory en faciliteiten voor recreatief elektrisch varen uitbreiden.

10. Gemeenteraad

Er komt in het presidium een *evaluatiemotie* over het functioneren van de gemeenteraad. Onderdelen zijn in ieder geval: dual werken, andere procesrol raad, minder vergaderen / meer extern. Input zijn de moties en presentatie griffier.

11. Onderhoud verhardingen

De raad wil graag op korte termijn een *afwegingsmotie* langjarig (b.v. 10 jaar) uitbesteden onderhoud verhardingen met als doel differentiatie van kwaliteit en besparing op kosten. De overheveling van wegen van provincie naar gemeente dient hierbij te worden betrokken evenals de bereikbaarheid en onderhoud wegen buitengebied i.v.m. groter materieel (landbouwverkeer/passeerstroken).

Gezien de mogelijk kostenbesparingen wenst de raad dit onderwerp te koppelen aan de PPN 2015 en/of het bezuinigingsproces later dit jaar.

12. Jongeren en gemeentepolitiek

De raad wenst in de commissie communicatie een *informerende verkenning* naar effectieve mogelijkheden om met jongeren te communiceren over gemeentepolitiek. Aanleiding hiertoe is het verkiezingsdebat met de HAVO-top. De Stichting ProDemos kan hierbij een rol spelen.

13. Digitale Agenda Tytsjerksteradiel

Een *inventariserende notitie* over allerlei digitale onderwerpen zoals papierloos vergaderen, NUP e-overheid, informatiebeveiliging, glasvezel, dienstverlening, zorgdossiers. In de notitie ook duidelijk maken wat de rol van de raad hierbij kan / moet zijn.

14. Lichtbeleid buitengebied

De raad wenst een *informerende inventarisatie* van het lichtbeleid in het buitengebied zoals sportveldverlichting en reclameverlichting. Dit kan gekoppeld worden aan een evaluatie van het lichtbeleid open stallen in 2017.

15. GVVP

De raad wenst een *evaluatie* van het GVVP in 2015. Een belangrijk onderdeel daarvan dient een onderzoek te zijn naar de gevolgen van invoering van het 60-km beleid op het terrein van veiligheid, zichtbaarheid en aansluiting op de buurgemeenten.

16. KH2018

Ljouwert krige it ôfrûne jier foar 2018 de status 'Kulturele Haadstêd' taskikt. Dêrby waard oanjûn dat de hiele provinsje ynbring ha koe. Dêrom wol de ried graach in *ynformearjende notysje* oer hoe't Tytsjerksteradiel oanslute kin by / ynspylje kin op de Kulturele Haadstêd. It giet dêrby net allinnich om kultuer mar ek om ekonomyske en toeristyske aspekten.

Vervolg

Bovenstaande onderwerpen worden toegevoegd aan de reguliere termijnagenda van de raad en komen op de reguliere wijze aan de orde. Met behulp van de organisatie zal een reële planning worden gemaakt.

Gezien de breedte van het onderwerp en/of de vele belanghebbenden wenst de raad voorafgaand aan de behandeling van de onderwerpen 1, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 14 en 16 een startnotitie te ontvangen

Burgum, 10 april 2014

Het Presidium van Tytsjerksteradiel
de secretaris

S.K. Dijkstra

de voorzitter

H. Bouma

Raadsbesluit

Gemeente Tytsjerksteradiel
Raadsvergadering d.d. 24 april 2014, agendapunt 4

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel:

overwegende dat:

- er op 19 maart 2014 raadsverkiezingen zijn gehouden;
- de (nieuwe) raad zijn kaderstellende rol in dit stadium wenst in te vullen via het vaststellen van een zogeheten politieke termijnagenda;

gelezen het voorstel van het Presidium d.d. 10 april 2014;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

BESLUIT:

- a. in te stemmen met de aangegeven politieke termijnagenda, met dien verstande dat de Evaluatie Woonvisie plaats zal vinden in 2017;
- b. de daarop aangegeven onderwerpen toe te voegen aan de reguliere termijnagenda van de raad;
- c. de voorbereiding en behandeling van de aangegeven onderwerpen op de reguliere wijze via college en raad plaats te doen vinden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 24 april 2014.

De raad voornoemd,
de griffier

de voorzitter

mr. S.K. Dijkstra

drs. E.J. ter Keurs

